

ຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ

ການປູກໝາກແຕງກວາ

(ສະບັບທົດລອງ)

ຂຽນໂດຍ: ທ່ານ ຄຳພັນ ສຸວົງສາ

ຂໍ້ມູນຈາກ: ບ້ານນາຍາງ, ເມືອງ ນາຊາຍທອງນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ

ປີ 2006

ປຶ້ມຄວາມຮູ້ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ

“ການປູກໝາກແຕງກວາ”

ແຕ້ມໂດຍ: ທ້າວ ໂຕ້

ຮີບໂຮມ ແລະ ຈັດໜ້າໂດຍ: ນາງ ແສງແກ້ວ ໄພທຸມພອນ

ຜູ້ຮຽບຮຽງ : ອ.ຈ ໂພໄຊ ຈັນທະວົງສາ

ອ.ຈ ເກດມະນີ ບັນດາສັກ

ອ.ຈ ຄຳໄຫວ

ອ.ຈ ລັງ ແສງດາດາ

ອ.ຈ ທອງຂັນ

ເຈົ້າຂອງ : ພະແນກສຶກສານະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແລະ
ສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາ

ຄຳນຳ

ປຶ້ມພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນຫົວນີ້ ໄດ້ມາຈາກການຂຽນຂອງຊາວບ້ານແລະ ອາສາສະໝັກຊຶ່ງໄດ້ຮຽບຮຽງເບື້ອງຕົ້ນຈາກຄະນະອຳນວຍການສູນອົບຮົມຮ່ວມພັດທະນາແລະພະແນກສຶກສານະຄອນຄອນຫຼວງວຽງຈັນ.

ປຶ້ມຫົວນ້ອຍຫົວນີ້ ໄດ້ບັນຈຸເອົາເນື້ອໃນທີ່ເວົ້າເຖິງຫົວຂໍ້ໃດໜຶ່ງໂດຍມີຫຼາຍກິດຈະກຳທີ່ຈະເປັນການທົດລອງເອົາຄວາມຮູ້ທ້ອງຖິ່ນເຂົ້ານຳພາ ແລະ ສົດສອນນັກຮຽນຊັ້ນປະຖົມໂດຍເອົາບົດທີ່ງ່າຍສອນຊັ້ນປ 1 ປ 2 ແລະ ບົດທີ່ຍາກກໍສອນຊັ້ນໃຫຍ່ຂຶ້ນໄປ.

ຄະນະຈັດທຳຄິດວ່າປຶ້ມຫົວນີ້ຄົງເປັນບ່ອນອີງອັນໜຶ່ງໃຫ້ແກ່ຄູອາຈານກໍຄືອາສາສະໝັກທີ່ຈະໄປສອນເດັກປະຖົມບໍ່ຫຼາຍກຳໜ້ອຍ.

ຄະນະຈັດທຳຄິດວ່າຍັງມີຫຼາຍເນື້ອໃນທີ່ຍັງບໍ່ທັນພຽງພໍແລະຂາດໄປຫ້ວງວ່າຄົງໄດ້ຮັບການຕິຊົມຈາກທຸກທ່ານພວກເຮົາພ້ອມທີ່ຈະປັບປຸງຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

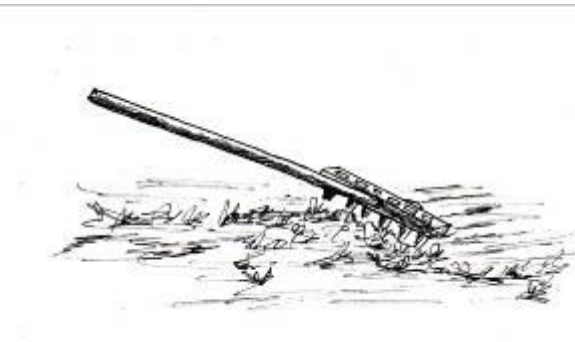
ຄະນະຈັດທຳ

ຄວາມເປັນມາ

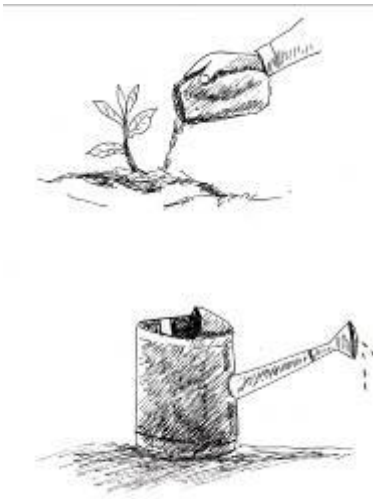
ໝາກແຕງກວາ ເປັນພືດລົ້ມລຸກຊະນິດໜຶ່ງ ທີ່ມີຄຸນຄ່າທາງອາຫານ, ປະຊາຊົນລາວເຮົາກໍໄດ້ປູກໝາກແຕງກວາມາແຕ່ບູຮານນະການແລ້ວ ໝາກແຕງກວາເປັນພືດທີ່ສາມາດປູກໄດ້ເກືອບທຸກໆບ່ອນຂອງທຸກແຂວງ ໃນປະເທດເຮົາ. ໝາກແຕງກວາມີຫຼາຍຊະນິດ ຫຼາຍແນວພັນ, ບາງ ແນວພັນມີເຄືອ, ໃບ ແລະ ອອກດອກໄດ້ຢ່າງໄວວາການສືບພັນແມ່ນ ເກີດດ້ວຍແກ່ນຂອງມັນ

ຂັ້ນຕອນ

ກ່ອນຈະປູກໝາກແຕງກວາຕ້ອງມີແນວພັນດີກຽມພ້ອມ,ດິນທີ່
ເຮົາຈະໃຊ້ປູກຄວນເປັນດິນທີ່ຖືກໄຖປະໄວ້ ປະມານ 1 ອາທິດ
ເພາະວ່າໄລຍະນີ້ດິນຈະຖືກແສງແດດເຜົາເອົາເຊື້ອໂລກທີ່ຈະເຮັດໃຫ້
ຮາກຂອງເຄືອໝາກແຕງເນົາໄດ້.

ສິ່ງທີ່ບໍ່ຄວນລືມບ່ອນທີ່ເຮົາຈະປູກຕ້ອງມີນ້ຳຮັບໃຊ້ຕະຫຼອດລະດູການ
ໝາກແຕງເປັນພືດທີ່ຕ້ອງການນ້ຳຫຼາຍ ຖ້າຂາດນ້ຳໄປໄລຍະໜຶ່ງ
ໝາກແຕງໝາກແຕງກໍຈະຄອດ ແລະ ໃຫ້ຜົນຜະລິດບໍ່ໄດ້ຕາມຄວາມ
ຕ້ອງການ, ການບົວລະບັດຮັກສາກໍເປັນສິ່ງທີ່ບໍ່ຄວນລືມ ເພາະບົວລະ
ບົດດີມັນກໍຈະອອກຜົນຕາມຄວາມຕ້ອງການ. ຖ້າເຮົາເອົາໃຈໃສ່ບົວລະ
ບັດໃສ່ຝຸ່ນມີຢາປາບສັດຕູພືດ, ຄວນເລືອກໃສ່ຝຸ່ນຄອກ ແລະ ຢາສິດ
ທີ່ມີເຄມີໜ້ອຍທີ່ສຸດ. ໝາກແຕງກວາເປັນພືດປູກງ່າຍໃຫຍ່ໄວໃຫ້ຜົນ
ຜະລິດສູງໃຊ້ເວລາສັ້ນ ໃນການປູກ. ໝາກແຕງເປັນພືດທີ່ມີຄົນນິຍົມ
ປູກ ແລະ ກິນເປັນຈຳນວນຫຼາຍ, ເພາະການປູກໝາກແຕງເປັນການ
ສ້າງເສດຖະກິດຄອບຄົວໄດ້ດີ. ນອກຈາກນີ້ມັນຍັງສາມາດປູກແຕງ
ອາຫານໄດ້ຫຼາຍຊະນິດບໍ່ວ່າຈະເປັນອາຫານຫວານຄາວ

ຄຸນປະໂຫຍດ

ການປູກໝາກແຕງນັບວ່າມີຄຸນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ເຮົາຫຼາຍເພາະເປັນພືດເສດຖະກິດທີ່ປູກງ່າຍ, ໃຫຍ່ໄວ, ຂາຍໄດ້ລາຄາດີ ແລະ ທີ່ສຳຄັນເປັນການລົງທຶນທີ່ບໍ່ຫຼາຍ, ຖ້າເຮົາກິນຫຼາຍມັນຈະສາມາດທົດແທນການຂາດນ້ຳໃນຮ່າງກາຍໄດ້ ແລະ ຍັງເຮັດໃຫ້ຜິວພັນຊຸ່ມງາມ.

ກາບ: ຊ່ວຍປູກໝາກແຕງກວາ

ມາເດີເຈົ້າ	ນ້ອຍໜຸ່ມຍິງຊາຍ
ຄົນທັງຫຼາຍ	ໄປມາຫາສູ່
ມາເດີໜູ່	ໄປປູກໝາກແຕງ
ມາຮ່ວມແຮງ	ຊ່ວຍພັດທະນາ

ເຊິ່ງ: ເຊີນຊວນມາປູກໝາກແຕງກວາ

ມາພສກເຮົາມາ	ມາປູກໝາກແຕງ
ລົງທຶນບໍ່ແພງ	ໝາກແຕງກຳງາມ
ໃຜໃຜກໍຖາມ	ໝາກແຕງງາມແທ້
ຜູ້ເຖົ້າຜູ້ແກ່	ຫ້າຕາສົດໃສ
ຍ້ອນເພິ່ນນັ້ນໄດ້	ກິນໝາກແຕງກວາ

ເພງ: ສິ່ງເສີມການປູກໝາກແຕງກວາ

ພວກພີ່ນ້ອງ	ຊາວບ້ານຂອງເຮົາ
ພວກໝູ່ມສາວ	ຮີບມາໄວໄວ
ເອົາໃຈໃສ່	ເລື່ອງປູກເລື່ອງຝັງ
ການປູກນັ້ນ	ຍ່ອມມີປະໂຫຍດ
ບໍ່ເກີດໂຫດ	ເກີດພຶດເກີດໄພ
ເອົາໃຈໃສ່	ເພີ່ມພູນຜະລິດ
ຄິດເອີຍຄິດ	ຈະປູກສິ່ງໃດ
ສິ່ງຄິດໄວ້	ຄືປູກໝາກແຕງກວາ

ຮູບ ແລະ ປະຫວັດຂອງຜູ້ຂຽນ

ຊື່ ທ່ານ ຄຳພັນ
ນາມສະກຸນ ສຸວົງສາ
ອາຍຸ 34 ປີ
ອາຊີບ ປະຊາຊົນ

ເຫດຜົນຂອງຜູ້ຂຽນບົດ:

ຍ້ອນຂ້າພະເຈົ້າຢາກໃຫ້ຄົນຮຸ່ນໃໝ່ແລະນຳໄປສຶກສາ, ໝາກ
ແຕງເປັນພືດທີ່ປູກງ່າຍ. ຖ້າເປັນກໍສາມາດລຸດຜ່ອນການໃຊ້ຈ່າຍໃນ
ຄອບຄົວແລະ ຖ້າປູກຫຼາຍກໍສາມາດນຳໄປຂາຍ ແລະ ສ້າງລາຍໄດ້
ໃຫ້ຄອບຄົວ ແລະ ທີ່ສຳຄັນຍັງຄອງກັບຄຳເວົ້າຂອງພັກເຮົາທີ່ວ່າ
“ ລາວເຮັດລາວໄດ້ ລາວໃຊ້ລາວຈະເລີນ ”